

Türkiye’de siyasal parti liderlerinin yasa dışı göç sorununa yönelik tutumları: 13 Kasım 2022 Taksim terör saldırısı örneği

Sorumlu Yazar/
Corresponding Author:

Ferihan Polat
Doç. Dr.
Pamukkale Üniversitesi
fyildirim@pau.edu.tr
0000-0002-8832-0847

Sevil Bincan
Öğr. Gör.
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
sbincan@mehmetakif.edu.tr
0000-0001-6468-2651

Öz

Vatandaşların can ve mal güvenliğine yönelik gerçekleştirilen terör eylemleri ile devletin denetimi dışında gerçekleşen yasa dışı göç faaliyetleri devletlerin güvenlik politikalarını şekillendiren tehdit unsurları arasında yer almaktadır. Yabancıların Avrupa ülkelerine ulaşmak amacıyla yasa dışı yollardan Türkiye sınırlarına giriş yapması ya da terör örgütleri tarafından hedeflenen saldırılarda yasa dışı göçün bir araç olarak kullanılmasının Türkiye'nin sınır ve ulusal güvenliğine yönelik bir tehdit oluşturduğunu söylemek mümkündür. 13 Kasım 2022 tarihinde Taksim’de gerçekleştirilen terör eyleminin faili Suriye\ yabancı uyruklu kadın terörist yasa dışı yollardan Türkiye’ye gelmiştir. Bu kapsamda çalışma 13 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilen terör saldırısına yönelik siyasal parti liderlerinin açıklamalarının yasa dışı göç açısından değerlendirilmesi amacıyla ele alınmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)’ de grubu bulunan Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti), Milliyetçi Hareket Partisi (MHP), İYİ Parti, Cumhuriyetçi Halk Partisi (CHP) ve Halkların Demokratik Partisi (HDP) liderlerinin saldırı sonrasındaki ilk parti grup toplantılarındaki açıklamaları yasa dışı göç teması üzerinden nitel içerik analizi kapsamında analiz edilmiştir. Çalışmanın sonucunda; muhalif parti grubunda yer alan İYİ Parti ve CHP liderlerinin söylemlerinde yasa dışı göç, terör saldırısı ve ulusal güvenlik arasında doğrudan bir ilişki kurulurken, HDP eş başkanının ifadelerinde ise yasa dışı göç vurgusunun yapılmadığı saptanmıştır. İktidar kanadında olan MHP siyasi lideri tarafından teröristin kaçak yollardan ülkeye giriş yaptığı vurgulansa da ayrıca yasa dışı göç sorununa yönelik bir ifadeye rastlanılmamıştır. AK Parti siyasi parti liderinin söylemlerinde ise yasa dışı göç unsuruna yer verilmediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler:
Yasa Dışı Göç,
Ulusal Güvenlik,
13 Kasım Taksim
Terör Saldırısı

JEL Kodları:
Z00, Z10, Z19

Attitudes of political party leaders to the problem of illegal immigration in Türkiye: The case of the 13 November 2022 Taksim terror attack

Abstract

Terrorist acts against the safety of life and property of citizens and illegal immigration activities that take place outside the control of the state are among the threats that shape the security policies of states. It is possible to say that the illegal entry of foreigners into Turkey's borders in order to reach European countries or the use of illegal immigration as a tool in attacks targeted by terrorist organizations pose a threat to Turkey's border and national security. The perpetrator of the terrorist act carried out in Taksim on November 13, 2022, a Syrian/foreign female terrorist who came to Turkey illegally. In this context, the study was handled in order to evaluate the statements of political party leaders regarding the terrorist attack on 13 November 2022 in terms of illegal immigration. The leaders of the Justice and Development Party (AK Party), the Nationalist Movement Party (MHP), the İYİ Party, the Republican People's Party (CHP), and the Peoples' Democratic Party (HDP), which have groups in the Grand National Assembly of Turkey (TBMM), in the first party group meetings after the attack. statements were analyzed within the scope of qualitative content analysis on the theme of illegal immigration. As a result of the study, while a direct relationship was established between illegal immigration, terrorist attacks, and national security in the discourses of the leaders of the İYİ Party and the CHP, which are in the opposition party group, it was determined that there was no emphasis on illegal immigration in the statements of the HDP co-chairman. Although it was emphasized by the MHP political leader, who is on the ruling wing, that the terrorist entered the country illegally, it was also determined that there was no expression on the problem of illegal immigration. It has been determined that the discourse of the AK Party political party leader does not include the element of illegal immigration.

Keywords:
Illegal
Immigration,
National
Security, 13
November
Taksim Terror
Attack

JEL Codes:
Z00, Z10, Z19

Extended Summary

This study selected the terrorist attack carried out in Taksim on 13 November 2022 by a foreign national as a case study. Through this event, the approaches of political party leaders in Turkey to the issues of illegal immigration, terrorism, and national security were evaluated.

The terrorist attack, which is the subject of the study, took place on 13 November 2022 in Taksim Istiklal Street in the Beyoğlu district of Istanbul. As a result of this attack carried out by the Syrian national Ahlam Albashir, the headquarters of the PKK/PYD/YPG terrorist organization in Kobani, Syria, 6 people lost their lives and 81 people were injured (www.tr.euronews.com, 2022). Sharing the information that the terrorist act was carried out by a foreign national has brought up debates about the fact that illegal immigration has turned into a situation that threatens national security.

In this context, the discourses of the leaders of the political parties with their groups in the Grand National Assembly of Turkey in the first party group meetings held after the event were examined through content analysis within the scope of the illegal immigration theme. Within the scope of the study, how did the perpetration of the terrorist attack by a foreign national shape the statements of the political party leaders regarding the terrorist attacks? How do the opposition parties evaluate the immigration and border policies followed by the ruling administration? Answers to their questions were sought.

After the attack, the MHP, CHP, and HDP party group meetings were held on November 15, 2022, the IYI Party group meeting was held on November 16, 2022, and the AKP party group meeting was held on November 23, 2022. In line with the purpose of the study, the statements of the leaders about the Taksim terrorist attack that took place on November 13 at the political party group meetings held between 13-24 November 2022 were evaluated and an inductive way was followed in the category creation process. The data regarding the party group meeting were obtained from the official websites of the parties and the official internet address of the Turkish Grand National Assembly. Within the scope of content analysis, a codebook was created by taking into account the statements of political party leaders regarding the attack and the issues they emphasized about illegal immigration. In this table, which was created considering the purpose of the study and research questions, there are three categories: identity, political criticism and election within the framework of the illegal migration theme. The foreign national terrorist who carried out the 13 November Taksim Attack entered the country illegally. In order to evaluate the perspectives of political party leaders regarding this situation, a category was created regarding the identification of the perpetrator within the scope of the identity theme. The political criticisms of the opposing parties by emphasizing the illegal immigration dimension of the terrorist attack are within the scope of the criticisms brought against the immigration and border policies of the government. Finally, in the election category, the statements of political party leaders about what kind of immigration policy they will follow for the immigration problem were evaluated.

Although the political party leader of the MHP made statements that the terrorist was a fugitive and Syrian national, it was determined that the dimension of illegal immigration or border management was not included in her statement. While the political leader of the IYI Party emphasized the illegal entry of the terrorist into the country and the issue of her Syrian nationality, emphasizing the illegal immigration dimension of terrorism; The leader of the CHP political party, on the other hand, mentioned that only the terrorist crossed the border illegally, and a wide coverage was given on this subject through the discourse that the border is honorable.

According to CHP and IYI Party political leaders, immigration and border management policies are among the causes of the terrorist attack. Both political party leaders emphasize that the immigration policy is carried out uncontrollably by the government and that legal immigration has evolved into an illegal immigration process in a sense and has turned into a dimension that threatens national security. Within the scope of the study, there were statements about the political leaders of the CHP and IYI Party to establish a direct connection between the 13 November terrorist attack and illegal immigration; In the text of the statement of the HDP political leader, another opposition party, no criticism of the government's immigration policy was found. The ruling party AK Party leaders' evaluations on the subject were about the arrest of the terrorists and those who helped, and they never mentioned the issues of illegal immigration and border security.

In conclusion, considering that the perpetrator of the terrorist attack on 13 November entered the country illegally and continued to live in the country illegally, it is possible to say that she used illegal immigration as a tool in terrorist acts. Despite this, the fact that political party leaders in Turkey do not have a common view and attitude on this issue is one of the biggest obstacles to the development of an effective national security policy regarding illegal immigration.

Giriş

Ekonomik, sosyal, siyasal nedenler sebebiyle bireysel ya da topluluk halindeki nüfus hareketleri yüzyıllardır devam etmektedir. Dinamik ve çok boyutlu bir yapı olan göç; her ne kadar geçmişten günümüze hayatın içinde varlığını sürdürse de değişen koşullara göre bu olguya atfedilen anlamların da bir dönüşüm yaşadığını söylemek mümkündür. Soğuk savaş dönemi doğu ve batı bloğu olmak üzere iki kutuplu sistemde yaşanan gerilim batı bloğunun galip gelmesiyle birlikte sonuçlanmıştır. Bu süreçte devletlerin güvenlik algısı askeri tehdide yönelik konumlandırılırken, soğuk savaş sonrası dönemde ise, küreselleşmenin de etkisiyle kitlesel yasa dışı göç, ekonomik kriz, yoksulluk gibi tehdit algıları üzerinden yoğunlaşmaya başlamıştır.

11 Eylül 2002 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'nde Dünya Ticaret Merkezi'nin ikiz kulelerine yönelik gerçekleşen (ABD) terör saldırısıyla birlikte, küresel terör ve göçün sınırlandırılması gerekliliği gibi konular uluslararası gündemde ön plana çıkmaya başlamıştır. Diğer bir ifadeyle, yabancılar tarafından gerçekleştirilen terör saldırıları, göç ve güvenlik arasındaki ilişkinin yeniden yorumlanmasına ve devletlerin güvenlik politikalarını yasa dışı göç, sınır güvenliği, terörizm gibi kavramlar üzerinden düzenlemesinde etkili olmuştur. Terör ve bunun yasa dışı göç ile ilgili bağlantısı son yıllarda üzerinde en çok durulan çalışma konuları arasındadır. Ortadoğu gibi bir jeopolitik çatışma alanına teritoryal yakınlığa sahip bir ülke olan Türkiye de 2000 sonrası gelişen bu ilişkiden payına düşeni fazlasıyla almaktadır.

Bu çalışma, yabancı uyruklu bir kişi tarafından 13 Kasım 2022 tarihinde Taksim'de gerçekleştirilen terör saldırısını örnek olay olarak seçmiş ve bu olay üzerinden siyasal parti liderlerinin yasa dışı göç, terör ve ulusal güvenlik konularına yaklaşımları değerlendirilmektedir.

Literatürde; Türkiye'de yaşanan terör saldırılarının geleneksel medyada (gazetelerde) değerlendiriliş biçimlerini ele alan çalışmalar (Nisan ve Aksoy, 2017; Melek ve Toker, 2016), TBMM'de siyasal partilerin Suriye İç Savaşı ve ardından yaşanan göç sorununa yönelik yaklaşımların değerlendirildiği çalışmalar (Yolcu, 2018; Köksal, 2021) bulunmaktadır. Bunun yanı sıra siyasal parti liderlerinin Suriyeli göçmenlere yönelik söylemlerini Kopenhag okulunun güvenlikleştirme kuramı çerçevesinde analiz eden çalışmalar (Dikçe, 2020) da yer almaktadır. Çalışma yasa dışı göç, terör ve güvenlik arasındaki ilişkiyi güncel bir konu üzerinden değerlendirilmesi açısından alana katkı sağlamaktadır.

Çalışma, üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; yasa dışı göç ve terör kavramına yönelik kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. İkinci bölümde yasa dışı göç, terör faaliyetleri ulusal güvenlik kavramı çerçevesinde değerlendirilmiştir. Üçüncü bölümde ise 13 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilen terör saldırısı hakkında bilgi verilmesinin ardından araştırmanın yöntem kısmına yer verilmiştir.

1. Yasa Dışı Göç

Göç kavramı; "bir kişi ya da kişi topluluğunun uluslararası bir sınırdan diğerine veya bir ülke sınırı içerisinde süresi ve nedenleri fark etmeksizin hareket etmesi şeklinde tanımlamak mümkündür (Ulta, 2016, s. 7). Bu tanımdan hareketle bir göç faaliyetinin yasal göç olarak tanımlanabilmesi için sınırdan geçiş, yabancı bir ülkede çalışma ya da ikamet etme gibi göçe ilişkin durumlarda ülkenin yasal kuralları içerisinde hareket edilmesi gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle, göç statüsünün yasal ve yasa dışı olarak ayrılması çoğunlukla her bir ülkenin kendi yasal düzenlemesine bağlıdır. Yasa dışı göç kavramını; "Bir ülkenin yasal giriş ve çıkış için gerekli olan şartlarına uyulmayarak sınırının geçilmesi veya ülkeye yasal yollardan gelindikten sonra izin alınmadan ikamet edilmesi" şeklinde tanımlamak mümkündür (Çağlayan, 2009, s. 1).

Literatürde yasa dışı göç kavramına ilişkin ortak bir tanım bulunmamakla birlikte bu kavramın; ülke sınırlarına yasa dışı giriş, yasa dışı ikamet ve yasa dışı çalışma gibi birçok konuyu kapsadığını söylemek mümkündür. Bir ülkeye ait sınırları gizliden geçme ya da belgede sahtecilik yaparak geçme durumu yasa dışı girişe örnek verilebilir. Bir ülkede gizlice girerek yaşama, ikamet ya da vizesi bittiği halde yaşama yasa dışı ikamet durumuna; çalışma izni olmadan çalışma, çalışma izninin süresi bittikten sonra çalışmaya devam etme ise yasa dışı çalışmaya örnek verilebilir (Eker, 2008, s. 27).

İnsan hakları savunucuları tarafından olumsuz bir çağrışım içermesi ve suça bulaşmayı ima etmesi nedeniyle hatalı bir ifade olarak kabul edilen yasa dışı göç terimi; yasal olmayan veya ulusal veya uluslararası yasal standartlara aykırı olarak yürütülen bir göç hareketini tanımlar. Kostas'a göre (2017, s. 422) bu terim çoğunlukla göç ile eylemlerin suç sayılması arasındaki ilişkiyi açıkla ve göçmenlerin faaliyetlerinin değil; kendilerinin yasa dışı olduğunu ima eden bir dizi yanlış anlaşılmaya neden olur.

Ona göre; dar anlamda, "yasa dışı göç" terimi, bir ülkeye yasaya aykırı olarak girme eylemini ifade eder ve bir insan stokuna değil, yalnızca bir akışa atıfta bulunarak yasa dışı sınır geçişi ile sınırlıdır.

Perkowska (2016, s. 188) ise muğlak bir kavram olan yasa dışı göç eylemini gerçekleştiren birey ya da kitlelere yönelik yasa dışı göçmenler, belgesiz göçmenler, belgesiz kişiler ve kaçak göçmenler gibi terimlerin birbirinin yerine kullanıldığını ifade etmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda çalışmada yasa dışı göç kavramıyla insanların yasal düzenlemeleri ihlal ederek ulusal sınırlar üzerinden yasa dışı girişine yönelik dar anlamı kastedilmektedir.

2. Yasa Dışı Göç, Terör ve Ulusal Güvenlik İlişkisi

İnsanların eski çağlardan itibaren önem verdiği güvenlik; değişen tehdit unsurunun karşısında konumlandırılan geniş kapsamlı bir kavramdır. Güvenlik olgusu devlet mekanizması içerisinde değişen toplumsal, siyasal, ekonomik, çevresel koşullara göre yeniden yorumlanan tehdit unsuruyla birlikte dönüşmektedir. Bu dönüşümün yaşanmasında güvenliğin kim için gerekli olduğu, güvenliğin kim tarafından karşılanması gerektiği ya da neye\kime karşı güvenlik önlemlerinin alınması gerektiği gibi sorulara verilen farklı yanıtlarda etkili olmuştur.

Uluslararası alanda güvenlik konusuna ilişkin birçok farklı yaklaşım yerini almıştır. Farklı yaklaşımların ortaya çıkmasında toplumsal, siyasal koşulların yanı sıra etkisi büyük çaplı olarak hissedilen tarihsel olaylarında etkili olduğunu söylemek mümkündür. 1947 Truman Doktrinin ilanı (1947) başlayan ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinin (SSCB) dağılmasıyla (1991) birlikte son bulan Soğuk Savaş dönemi devletlerin güvenlik anlayışını sorgulamada önemli bir referanstır. 1970'lere kadar olan süreçte devletlerin güvenlik politikaları askeri güvenlik problemleri, savunmaya yönelik oluşturulan politikalar, sınırda meydana gelebilecek çatışmaların sebepleri, nükleer silahsızlanma gibi içerikler kapsamında dar güvenlik tanımı üzerinden yürütülmektedir (Rumelili ve Karadağ, 2017, s. 71).

Diğer bir ifadeyle, klasik güvenlik yaklaşımının ön planda olduğu 1970 Petrol Krizi öncesi dönemde güvenliğin ana teması askeri güvenlik olarak kabul görmektedir. Ancak bu dönemde petrol ambargosuna bağlı olarak ekonomi üzerinde olumsuz etkiler baş göstermeye başlayınca güvenlik kategorisinde askeri güvenliğin yanı sıra ekonomik güvenlikte yerini almıştır (Akgül-Açıkmeşe, 2011, s. 47). Soğuk savaş döneminin son on yılından itibaren dar anlamda güvenlik tanımı sorgulanmaya başlamış ve dar anlamda güvenlik anlayışı da dahil olmak üzere ülkelerin güvenlik politikaları çevre kirliliği, ekonomik kriz, yoksulluk, siyasal ve toplumsal problemlere yönelik tehditler üzerinden yeniden yorumlanmıştır.

Ayrıca bu dönemde iş gücü, sermaye ve bilginin akışkan bir şekilde yaygınlaşmaya başladığı küreselleşme süreciyle birlikte ülkeler arasındaki sınırlar ortadan kalkmaya başlamıştır. Dünyanın küresel bir köy olarak değerlendirilmeye başladığı küreselleşme sürecinde devletler arasındaki sınırların, ticaret ve küresel iletişimin önündeki engellerin kaldırılmasıyla birlikte nüfus hareketlerinin çoğaldığını söylemek mümkündür. Bunun yanı sıra yoksulluk, gelir adaletsizliği gibi ekonomik nedenler; dış \ iç savaş, terör olayları, şiddet, can güvenliği endişesi gibi siyasal nedenler ya da dini ya da etnik olarak ayrımcılığa veya sosyal dışlanmaya maruz kalma gibi sosyal nedenler nüfus hareketliliğinin yaşanmasındaki bazı faktörlerdir (Sever, 2012, ss. 52-54).

Bu faktörler doğrultusunda bireysel ya da toplu olarak mekânsal değişimi ifade eden göç kavramı sınır ötesi hareketlilik ile ilişkilendirildiğinde güvenlik konusu ön plana çıkmaktadır. Yasal göç sürecinde bu hareketlilik devlet kontrolünde\ izninde gerçekleştiğinden dolayı devlet mekanizması planlı bir şekilde bu durumu yönetebilmektedir. Ancak yasa dışı göç kapsamında karşılaşılan izinsiz hareket durumunda ise sınır güvenliği bağlamında ulusal güvenlik vurgusu ön plana çıkmaktadır (Kaygusuz, 2021, s. 61).

Soğuk Savaş döneminin sona ermesiyle birlikte güvenlik yaklaşımlarının bu hareketlilik noktasına odaklandığını söylemek mümkündür. Güvenlik yaklaşımlarından birisi olan Kopenhag Okulu temsilcileri güvenlikleştirme kavramını değerlendirirken; devlet yönetiminin ilgi alanına girmeyen yani politize edilmemiş, devlet yönetiminin politikası haline dönüşen yani politize edilmiş ve çok önemli önlemlerin getirilmesini gerektiğini savunan güvenlikleştirme şeklinde sınıflandırma gerçekleştirmişlerdir. Bu doğrultuda göç konusu bu sınıflandırma süreci içerisine dahil edilmiştir. Dolayısıyla yasa dışı göç ya da yasal göç güvenlik konusunda ön plana çıkan bir unsur haline gelmiştir. Devletler tarafından göç ile toplumdaki birlik ve bütünlüğün bozulması, toplumsal kimliğin dejenerasyona uğraması, şiddet, terör faaliyetleri gibi tehdit faktörleri arasında bir ilişki kurulmaya çalışılarak göçün güvenlikleştirilmesine yönelik adımlar atılmaya başlanmıştır (Kaygusuz, 2021, s. 65).

Devletlerin güvenlik politikalarını oluşturma ve uygulama sürecinde göç ile terör arasında bir bağlantı kurulmaya çalışılmasının temelinde ABD'de 11 Eylül 2002 tarihinde gerçekleşen saldırının olduğunu söylemek mümkündür. Sinler'e göre (2016, s. 1), Soğuk Savaş'ın sona ermesinin neden olduğu jeopolitik kargaşa ve göç ile ABD'ne yönelik gerçekleştirilen 11 Eylül saldırıları arasında kurulan açık bağlantılarla birlikte uluslararası göç küresel siyaset ve uluslararası güvenlik tartışmalarında ön plana çıkmaya başlamıştır.

Günümüzde de devletler tarafından "şiddete dayalı ya da şiddet tehdidi içeren sembolik eylem" olarak tanımlanan terör faaliyetleriyle ya da göçmen kaçakçılığı gibi suçlarla yasa dışı göçü ilişkilendirerek önlem mekanizmaları geliştirilmektedir (Demir, 2019, s. 1).

Yasa dışı göç faktörü sadece sınır güvenliğine yönelik ulusal politikaların şekillenmesinde değil yabancıların göç ettikleri alanda karşılaşılabilecek şiddet ya da suç olaylarına yönelik iç güvenlik politikalarının oluşturulması açısından da önemlidir. Her ne kadar yasa dışı göç doğrudan terör eylemlerinin nedeni olarak tanımlanamasa da yasa dışı göç ile terör eylemleri arasındaki ilişki yadsınmamaktadır. Özellikle Türkiye’de Suriye’de yaşanan iç savaş sebebiyle yoğun bir göç dalgası yaşandığını söylemek mümkündür. Bu göç dalgası devletin denetimi altında yasal göç süreciyle birlikte yürütülmesinin yanı sıra yasa dışı göç aracılığıyla da gerçekleşebilmektedir. Yabancı uyruklu terör örgütü mensupları bu süreçte yasa dışı göçü bir araç olarak kullanarak Türkiye sınırlarına giriş sağlamaktadır (Ünlü, 2020).

3. Yöntem

Çalışmada verilerin değerlendirilmesi için nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniği kullanılacaktır. İçerik analizi; “tarihsel belgeler, gazete haberleri, siyasi konuşmalar, açık uçlu röportajlar, diplomatik mesajlar, psikolojik günlükler veya resmi yayınlar gibi metinsel materyali sınıflandırarak daha alakalı, yönetilebilir veri parçalarına indirgemekte kullanılan bir araştırma tekniğidir” (Weber, 1990, s. 5).

Holsti’ye göre; nesnellik, sistemlilik ve genellik özelliklerine sahip içerik analizi kapsamında belli bir konuya ilişkin iki ya da daha fazla kaynak ya da kişinin açıklamaları üzerinden çalışma kapsamında belirlenen hipotezler/varsayımlar karşılaştırılabilmektedir. Böylelikle mesajı veren kaynak ile mesaj arasındaki ilişkinin varlığı saptanmış olmaktadır (Holsti, 1968’den aktaran Ögülmüş, 1991, s. 218).

İçerik analiz yöntemi ilk defa dizi, TV, film gibi programlardaki ön plana çıkan temaların işlenme sıklığını ve bunun sosyal yapı üzerindeki etkisini incelemek amacıyla 1950’li yıllarda ABD’de iletişim-bilimsel bir teknik olarak kullanılmasıyla karşımıza çıkmaktadır. İlk kullanım süreci iletişim alanıyla ilişkilendirilse de günümüzde sosyoloji, siyaset, psikoloji gibi birçok alanda kullanılmaktadır. Çalışmanın amacına göre nicel ve nitel bağlamda içerik analizi gerçekleştirilebilir (Sallan-Gül & Nizam, 2021, s. 182).

Çalışma açık içeriğin saptanması kapsamında yürütülüyorsa nicel, mesajların ne anlattığını odaklanılıyorsa yani örtük içerik kapsamında yürütülüyorsa nitel içerik analizi olarak değerlendirilmektedir. Bunun yanı sıra çalışmanın amacına göre nicel ve nitel teknikler birlikte kullanılabilir (Yolcu, 2018: 682). İçerik analizinin; çalışmaya ilişkin problemi tanımlama, evren ve örnekleme belirleme, çalışmaya ilişkin kod cetvelini oluşturma ve deneme, kategorileri oluşturma ve çalışma kapsamında elde edilen verileri analiz edip yorumlama aşamalarından oluştuğunu söylemek mümkündür (Olgun, 2008, s. 67).

İçerik analizine ilişkin aşamalar yürütülürken dikkat edilmesi gereken bazı noktalar vardır: Örneğin veri toplama sürecinde tümdengelim ya da tümevarım içerik analizi teknikleri kullanılabilir. Tümdengelimli içerik analizinin uygulandığı araştırmaların başlangıç noktasını önceden var olan teorik bilgilerin referans alınması oluşturmaktadır. Bu nedenle, araştırma soruları ön bilgilerden etkilenir ve dolayısıyla bu süreç veri toplama aşamasını da etkiler. Tümevarım aşamasında ise çalışmanın amacı doğrultusunda incelenecek \ analiz edilecek olan materyalden değerlendirilmesi sonucunda araştırmacının kendisi kavramları, kategorileri ve / veya temaları yapılandırmaktadır (Kıngäs ve Kaakinen, 2019, s. 23). Bunun yanı sıra, kodların oluşturulması işlemi sınıflandırılacak metnin temel biriminin tanımıyla ilgili olan temel ve önemli bir adımdır. Çalışmanın amacına uygun olarak kelimelerden, birden fazla anlama sahip kelimelerin farklı anlamları veya özel isimleri kapsayan kelime anlamlarından, cümlelerden, temalardan ve paragraflardan kod kitabının oluşturulması mümkündür (Weber, 1990: 21-23).

İçerik analizi yönteminde dikkat edilmesi gereken diğer bir husus ise kategorilerin oluşturulması işlemidir. Araştırmaya konu olan kaynağın incelenmesiyle elde edilen veriler üzerinden tümevarımsal içerik analizi bağlamında kodların belirlenmesiyle kategoriler oluşturulmaktadır. Ancak tanımlanan kategorilerin amaca uygun olması diğer bir ifadeyle araştırma sorusuna yanıt vermesi ve kategorilerin özel olması gerekmektedir. Tanımlanan veri birimlerinin tek bir kategori çatısı altında yer almalıdır. Bu durumun sağlanamadığı koşullarda yeniden okuma yapılarak kategorilerde revize çalışmalarının yapılması gerekmektedir (Çelik, Baykal & Memur, 2020, s. 393).

4. 13 Kasım Taksim Terör Saldırısının Yasa dışı Göç Kapsamında İçerik Analizi Yöntemiyle İncelenmesi

Çalışmaya konu olan terör saldırısı 13 Kasım 2022 tarihinde İstanbul Beyoğlu ilçesi Taksim İstiklal Caddesi’nde gerçekleşmiştir. PKK/PYD/YPG terör örgütünün Suriye Kobani’deki merkezine üstlendiği ve Suriye uyruklu Ahlam Albashır isimli kadın terörist tarafından gerçekleştirilen bu saldırı sonucunda 6 kişi hayatını kaybetmiş ve 81 kişi yaralanmıştır (www.tr.euronews.com, 2022). Terör eyleminin yabancı uyruklu bir kişi tarafından gerçekleştirildiğine dair bilgilerin paylaşılması yasa dışı göçün ulusal güvenliği tehdit eden bir duruma dönüştüğü noktasındaki tartışmaları gündeme getirmiştir.

Bu çerçevede TBMM’de grubu bulunan siyasi parti liderlerinin olayın yaşanmasının ardından gerçekleştirmiş oldukları ilk parti grup toplantılarındaki söylemleri yasa dışı göç teması kapsamında içerik analizi üzerinden incelenmiştir. Çalışma kapsamında ortaya konulan araştırma soruları şunlardır:

- Terör saldırısının yabancı uyruklu bir kişi tarafından gerçekleştirilmesi siyasi parti liderlerinin terör saldırılarına ilişkin açıklamalarını nasıl şekillendirmiştir?
- Muhafif partiler iktidar yönetiminin izlediği göç ve sınır politikalarını nasıl değerlendirmektedir?

Saldırının ardından MHP, CHP ve HDP parti grup toplantıları 15 Kasım 2022, İYİ Parti grup toplantısı 16 Kasım 2022, AKP parti grup toplantısı ise 23 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın amacı doğrultusunda 13-24 Kasım 2022 tarihleri aralığında gerçekleştirilen siyasi parti grubu toplantılarında liderlerin 13 Kasım’da gerçekleşen Taksim terör saldırısına yönelik açıklamaları değerlendirilmiş ve kategori oluşturma sürecinde tümevarımcı bir yol izlenilmiştir. Parti grup toplantısına ilişkin veriler partilerin resmî web sitelerinden ve TBMM’nin resmi internet adresinden erişilmiştir. İçerik analizi kapsamında kodlama süreci gerçekleştirilirken araştırmacı, in-vivo kodlama denilen ifadelerdeki yer alan kodlama biriminin aynen kullanılması gibi bir yol izleyebilir ya da ifadeleri tanımlayan ve kapsayan yeni kodlar oluşturabilmektedir (Çelik, Baykal ve Memur, 2020: 386). Bu çerçevede çalışmaya ilişkin tümevarımcı yol izlenerek oluşturulan kod kitabı Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1. Kod Kitabı

Siyasi Partiler	Tema	Kategori	Alt Kategori
MHP, HDP CHP, İYİ Parti AK Parti	Yasa Dışı Göç	1. Kimlik	1.1. Terör saldırısının failini tanımlamaya yönelik kullanılan terminolojik ifadeler
		2. Siyasal eleştiri	2.1. Uygulanan göç politikasına ilişkin eleştiriler
		3. Seçim	3.1. Göç konusuna ilişkin vaatler

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur. Partilerin grup toplantı tarihlerinin kronolojisine göre sıralanmıştır.

Tablo 1’de siyasi parti liderlerin saldırıya ilişkin açıklamaları kapsamında yasa dışı göçle ilgili vurguladıkları hususlar göz önünde bulundurularak kod kitabı oluşturulmuştur. Çalışmanın amacı ve araştırma soruları göz önünde bulundurularak oluşturulan bu tabloda yasa dışı göç teması çerçevesinde kimlik, siyasi eleştiri ve seçim olmak üzere üç kategori yer almaktadır. 13 Kasım Taksim saldırısını gerçekleştiren yabancı uyruklu terörist kaçak yollardan ülkeye giriş yapmıştır. Bu duruma yönelik siyasi parti liderlerinin bakış açılarını değerlendirmek amacıyla kimlik teması kapsamında failinin tanımlanmasına ilişkin bir kategori oluşturulmuştur. Muhafif partilerin terör saldırısının yasa dışı göç boyutunu vurgulayarak gerçekleştirdikleri siyasi eleştiriler ise iktidarın göç ve sınır politikalarına yönelik getirilen eleştiriler kapsamında yer almaktadır. Son olarak seçim kategorisinde ise siyasi parti liderlerinin göç sorununa yönelik nasıl bir göç politikası izleyeceklerine dair belirttikleri ifadeler değerlendirilmektedir.

Tablo 2’de Devlet Bahçeli’nin 15 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilen parti grup toplantısında Taksim’de yaşanan terör saldırısına yönelik açıklamaları analiz edilmiştir.

Tablo 2. MHP Liderinin Açıklamasının Yasa Dışı Göç Kapsamında Değerlendirilmesi

Kategori	Alt Kategori	Kod	Tekrar Sayısı
1. Kimlik	1.1. Terör saldırısının failini tanımlamaya yönelik kullanılan terminolojik ifadeler	Özel eğitilmiş	1
		Suriye uyruklu	1
		YPG/PYD’den talimat alması	1
		Kıralık katil	1
		Türkiye’ye kaçak yollardan sızması	1
	Toplam		5
2. Siyasal eleştiri	2.1. Uygulanan göç politikasına ilişkin eleştiriler	—	—
3. Seçim	3.1. Göç konusuna ilişkin vaatler	—	—

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 2’ de yer alan bilgiler doğrultusunda faili tanımlamaya yönelik ifadeler kategorisinde teröristin; özel eğitilmiş olduğu, PKK\PYD’den talimat aldığı, Suriye uyruklu olduğu, Türkiye’ye kaçak yollardan geçiş yaptığı ve dış güçlerin \ terör örgütlerinin Türkiye üzerindeki hedeflerinin para karşılığında yerine getirdiği tanımlamaları içeren beş ifadeye yer verilmiştir.

Devlet Bahçeli’nin “İstanbul Beyoğlu İstiklal Caddesi’nde 13 Kasım 2022 tarihinde özel eğitilmiş Suriye uyruklu bir teröristin bombalı terör eylemi bir kez daha yüreklerimizi kavuran bir sahne ortaya çıkarmıştır..... İstiklal Caddesi’ni kana bulayan katilin YPG/PYD’den talimat alarak Türkiye’ye kaçak yollardan sızdığı anlaşılmaktadır” (MHP, 2022) şeklindeki ifadesinde teröristin kaçak ve Suriye uyruklu olmasına yer verilse de açıklamada ayrıca yasa dışı göç konusu üzerinde durulmadığı saptanmıştır.

Tablo 3’te HDP eş başkanı Pervin Buldan’ın 15 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilen parti grup toplantısında Taksim’de yaşanan terör saldırısına yönelik açıklamaları değerlendirilmektedir.

Tablo 3. HDP Liderinin Açıklamasının Yasa Dışı Göç Kapsamında Değerlendirilmesi

Kategori	Alt Kategori	Kod	Tekrar Sayısı
1. Kimlik	1.1.Terör saldırısının failini tanımlamaya yönelik kullanılan terminolojik ifadeler	Faileri kim olursa olsun	1
	Toplam		1
2. Siyasal eleştiri	2.1. Uygulanan göç politikasına ilişkin eleştiriler	—	—
3. Seçim	3.1.Göç konusuna ilişkin vaatler	—	—

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 3’te yer alan bilgiler doğrultusunda açıklamada uygulanan göç politikasına ilişkin eleştiriler yönelik bir eleştiri, sınır güvenliğinin sağlanmasına ilişkin önlem alınması gerekliliği ya da göç konusuna ilişkin bir seçim vaadi ifadesine rastlanılmamıştır. Bunun yanı sıra metinde saldırının failini ise “... Gereğesi ne olursa olsun, faileri kim olursa olsun bu tür katliamcı saldırıların tavizsiz bir şekilde karşısında durmuştur ve durmaktadır...” (HDP, 2022) şeklindeki tanımlamanın haricinde teröristi tanımlamaya yönelik başka bir terminolojik kavrama yer verilmemiştir.

Tablo 4’te Kemal Kılıçdaroğlu’nun 15 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilen parti grup toplantısında Taksim’de yaşanan terör saldırısına yönelik açıklamaları değerlendirilmektedir.

Tablo 4. CHP Liderinin Açıklamasının Yasa Dışı Göç Kapsamında Değerlendirilmesi

Kategori	Alt Kategori	Kod	Tekrar Sayısı
1. Kimlik	1.1.Terör saldırısının failini tanımlamaya yönelik kullanılan terminolojik ifadeler	Kaçak yollardan ülkeye girmesi	1
	Toplam		1
2. Siyasal eleştiri	2.1. Uygulanan göç politikasına ilişkin eleştiriler	Sınır güvenliğine yönelik yapılan uyarıların dikkate alınmaması	6
		Sınırdan haberleri yok	1
		Sınırın ne olduğunu bilmiyorlar	1
		Sınırların yol geçen hanına dönmesi	4
		Teröristlerin ülkeye kolaylıkla girebilmesi	4
		Sorumluluk yok	2
		Sınırların kevgire çevrilmesi	1
		Ensar ve muhacir tanımlamasıyla herkesin ülkeye alınması ve bu kişilerin Türkiye Coğrafyasına yayılması	1
		Vatandaşın canına kastedilme boyutuna dönüşmesi	1
	Toplam		21

Tablo 4. Devam.

3. Seçim	3.1.Göç konusuna ilişkin vaatler	AB ile Türkiye arasındaki sığınmacı anlaşmasından çıkma	1
		Açık kapı politikasını sonlandırma	3
		Sığınmacıları ülkesine geri gönderme	1
	Toplam		5

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 4'te yer alan bilgiler doğrultusunda faili tanımlamaya yönelik sadece Türkiye'ye kaçak yollardan giriş yaptığı şeklinde bir ifadeye yer verilmiştir. Tabloda görüldüğü üzere terör saldırısına ilişkin yapılan açıklamada iktidarın göç ve sınır yönetimine ilişkin getirilen eleştiriler en fazla vurgulanan husustur. Yirmi bir kez vurgulanan bu eleştiri söylemlerinde “O sınır kapısından bunlar nasıl geçtiler? Asıl sorulması gereken soru bu. O sınırı yolgeçen hanına kim döndürdü? ... teröristle ellerini kollarını sallayarak geliyorsa ... sınırları kevgire çevireceksin...” şeklinde ifadeler yer almaktadır (CHP, 2022). Kemal Kılıçdaroğlu'nun “3-5 Dolar için gelenler ensardı, efendim muhacirdi, önüne gelen herkesi Türkiye'ye sokacaksın ve bunların tamamı Türkiye coğrafyasına yayılmış olacak. Herkes gayet iyi dinlesin: Bu yalanlara artık kimsenin kanmasını istemiyorum sevgili vatandaşlarım, kimsenin bu yalanlara kanmasını istemiyorum. Artık bu milletin canına kastediliyor, herkesin bunu böyle bilmesini isterim ...” (CHP, 2022) şeklindeki açıklamasıyla yasa dışı göç ile gerçekleştirilen terör saldırısı arasında doğrudan bir bağlantı kurulduğunu söylemek mümkündür. Son olarak ise “... Avrupa Birliği ile bu sığınmacı anlaşmasından çıkacağız. Açık kapı devri kesin olarak bitecek. Ne açık kapısı? Yol geçen hanı mı burası? Yapmayacağız, bütün bunların tamamını kaldıracacağız ve en geç 2 yıl içinde bütün sığınmacıları kendi ülkelerine göndereceğiz ...” (CHP, 2022) iktidara geldiklerinde karşılaşılan göç politikalarının olumsuzlarını ortadan kaldırmaya yönelik sunulan çözüm vaatleri vurgulanmıştır.

Tablo 5'te İYİ Parti lideri Meral Akşener'in 16 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilen parti grup toplantısında Taksim'de yaşanan terör saldırısına yönelik açıklamaları değerlendirilmektedir.

Tablo 5. İYİ Parti Liderinin Açıklamasının Yasa Dışı Göç Kapsamında Değerlendirilmesi

Kategori	Alt Kategori	Kod	Tekrar Sayısı
1. Kimlik	1.1. Terör saldırısının failini tanımlamaya yönelik kullanılan terminolojik ifadeler	Afrin üzerinden kaçak yollardan Türkiye'ye girişi yapması	1
		Suriye Uyruklu	1
		PKK\PYD\YPG talimat alması	1
		Eğitilmiş olması	1
		Ülkede mülteci kılığında kaçak bir şekilde yaşaması	1
	Toplam		5
2. Siyasal eleştiri	2.1. Uygulanan göç politikasına ilişkin eleştiriler	Terör faaliyetleri kapsamında araçsallaştırılması	2
		Uygulanan kontrolsüz göç politikasının sınırları kevgire dönüştürmesi	1
		Vatandaşın ikinci sınıf vatandaş konumuna düşmesi	2
		Taksim terör saldırısının kaçak göç boyutunun olması	1
		Sığınmacı meselesinin milli güvenlik sorununa dönüşmesi	1
		Sınır güvenliği sorununa ciddiyetle yaklaşmama	2
		Sığınmacılara tanınan müsamaha nedeniyle sınır güvenliğinin ortadan kalkması	1
		Göç problemine ilişkin sunulan Milli Göç Doktrinimizi ve Stratejik Eylem Planı'nın iktidar tarafından dikkate alınmaması	2
		Ensar edebiyatıyla kontrolsüz göçün meşrulaştırılması	1

Tablo 5. Devam.

		Sınırların kevgire dönmesine yönelik önlem almama	1
	Toplam		14
3. Seçim	3.1. Göç konusuna ilişkin vaatler	Milletten yetkiyi alıp gereğini yapma	1
		Hayasız akını durdurma	1
	Toplam		2

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 5'teki bilgiler doğrultusunda teröristin kimliğine ilişkin kategoride Afrin üzerinden kaçak yollardan Türkiye'ye giriş yaptığı, Suriye uyruklu olduğu, PKK\PYD\YPG'den talimat aldığı ve eğitildiği, ülkede mülteci kılığında kaçak şekilde yaşadığı hususlarına yer verilmiş olup teröriste ait bu bilgiler metin içerisinde beş kez vurgulanmıştır. İktidarın göç ve sınır yönetimine ilişkin 14 kez vurgulanan eleştirilerde ise “İktidar ise, kontrolsüz bir göç politikası uygulayarak, sınırlarımızın, kevgire çevrilmesine sessiz kalmaz. ... Milletimizin; öz yurdunda garip, öz vatanında parya olmasına, seyirci kalmaz. ... Türkiye'nin, 11 yıldır yaşadığı, sığınmacı meselesinin, bir millî güvenlik sorunu olduğunu, her fırsatta dile getiriyoruz. Milyonlarca sığınmacının, sebep olduğu sorunların yanında, gösterilen müsamaha nedeniyle sınır güvenliğimizin ortadan kalktığını da her fırsatta vurguluyoruz” şeklindeki ifadeler (İYİ Parti, 2022) yer verilmiştir. Ayrıca 13 Kasım'da gerçekleşen terör saldırısıyla ilgili Akşener'in “PKK/PYD/YPG elinde eğitim görmüş Suriye uyruklu ve Afrin üzerinden, ülkemize kaçak girmiş. Yani, bu acı olayın, bir de kaçak göç boyutu var” (İYİ Parti, 2022) şeklindeki ifadesi dikkate alındığında yasa dışı göç ile terör saldırısı arasında doğrudan bir bağlantıyı vurguladığı görülmektedir.

Tablo 6'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 23 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirdiği parti grup toplantısında Taksim'de yaşanan terör saldırısına yönelik açıklamaları değerlendirilmektedir. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 15-16 Kasım 2022 tarihinde Endonezya'da gerçekleştirilen G20 Liderler Zirvesine katılması sebebiyle saldırı sonrasında ilk parti grup toplantısı 23 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Tablo 6. AK Parti Liderinin Açıklamasının Yasa Dışı Göç Kapsamında Değerlendirilmesi

Kategori	Alt Kategori	Kod	Tekrar Sayısı
1. Kimlik	1.1. Terör saldırısının failini tanımlamaya yönelik kullanılan terminolojik ifadeler	Fail	1
		Bombayı bırakan terörist	1
		Saldırıyı yapan terörist	1
	Toplam		3
2. Siyasal eleştiri	2.1. Uygulanan göç politikasına ilişkin eleştiriler	—	—
3. Seçim	3.1. Göç konusuna ilişkin vaatler	—	—

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 6'da yer alan bilgiler doğrultusunda terör eylemini gerçekleştiren saldırganla ilişkin ülkeye nasıl geldiği, uyuğu gibi detaylı bilgiye yer verilmediği tespit edilmiştir. Metinde saldırının failini tanımlamak adına “... İstanbul'da İstiklal Caddesi'nde meydana gelen bombalı saldırı failleriyle ve onların bağlantılarıyla kısa sürede aydınlatılmıştı. Bombayı koyan terörist ile ona yardımcı olan çok sayıda kişi ülkemiz içinde ve dışında buldukları yerlerde yakalanarak adalete teslim edilmiştir” ifadelerine yer verilmiştir (TBMM, 2022). Bunun yanı sıra uygulanan göç politikası ya da yasa dışı göç konusuna ilişkin bir bilgiye rastlanılmamıştır.

Sonuç

Bu çalışma, Türkiye'de siyasal parti liderlerinin yasa dışı göç, terör ve ulusal güvenlik konularına yaklaşımlarını, yabancı uyruklu bir kişi tarafından 13 Kasım 2022 tarihinde Taksim'de gerçekleştirilen terör saldırısı örnek olayı üzerinden değerlendirmeye çalışmıştır. Çalışma kapsamında, TBMM'de parti grubu bulunan beş siyasal partinin liderlerinin terör saldırısına ilişkin açıklamaları yasa dışı göç teması çerçevesinde değerlendirilmiştir. Çalışmanın ilk araştırma sorusu “Terör saldırısının yabancı uyruklu bir kişi tarafından gerçekleştirilmesi siyasal parti liderlerinin terör saldırılarına ilişkin açıklamalarını nasıl şekillendirmiştir?” şeklindedir. Bu çerçevede terör saldırısını gerçekleştiren teröristin tanımlanmasına ilişkin açıklamalarda kullanılan terminolojik ifadeler

değerlendirildiğinde MHP, CHP ve İYİ Parti liderleri tarafından teröristin ülkeye kaçak olarak (yasa dışı göç) giriş yapması hususuna yer verildiği görülmektedir. Ayrıca sadece MHP ve İYİ Parti liderleri tarafından teröristin terör örgütleri (PYD\YPG\PKK) tarafından eğitilmesi ve yabancı (Suriye) uyruklu olması konusuna yer verilmiştir. AK Parti liderinin söylemleri “terörist/fail ve yardım edenlerin yakalanması” kapsamında şekillenmiştir. HDP eş başkanın ise “Gerekçesi ne olursa olsun, faileri kim olursa olsun bu tür katliamcı saldırıların tavizsiz bir şekilde karşısında durmuştur ve durmaktadır” şeklindeki ifadesinin dışında teröristi terminolojik olarak tanımlayacak bir bilgiye yer verilmemiştir.

Bunun yanı sıra MHP siyasi parti lideri tarafından teröristin kaçak ve Suriye uyruklu olduğuna dair ifadelerde bulunulsa da açıklamasında yasa dışı göç ya da sınır yönetimi boyutuna yer verilmediği tespit edilmiştir. İYİ Parti siyasi lideri tarafından teröristin ülkeye kaçak giriş yapması ve Suriye uyruklu olduğu konusuna değinilerek terörün kaçak göç boyutunu vurgulanırken; CHP siyasi parti lideri tarafından ise sadece teröristin kaçak yollardan sınırdan geçtiğine değinilerek sınır namustur söylemi üzerinden bu konuya ilişkin geniş bir yer verilmiştir.

Çalışmanın ikinci araştırma sorusu ise “Muhالیf partiler iktidar yönetiminin izlemiş olduğu göç ve sınır politikalarını nasıl değerlendirmektedir?” şeklindedir. CHP ve İYİ Parti siyasi liderlerinin açıklama kapsamında en fazla üzerinde durdukları konular iktidarın göç ve sınır yönetimine yönelik uyguladığı politikaların ülke güvenliğini tehdit ettiğine dair eleştirileridir. Diğer bir ifadeyle CHP ve İYİ Parti siyasi liderlerine göre terör saldırısının nedenleri arasında uygulanan göç ve sınır yönetimi politikaları yer almaktadır. Her iki siyasi parti lideri de iktidar tarafından göç politikasının kontrolsüz bir şekilde yürütüldüğü ve yasal göçün bir anlamda yasa dışı göç sürecine evrilerek ulusal güvenliği tehdit edecek bir boyuta dönüştüğünü vurgulamaktadır. Bu süreçte ise yasa dışı göç unsuru teröristlerin ülke sınırları içerisine girmesinde bir araç olarak kullanılmaya başlanmıştır. Çalışma kapsamında CHP ve İYİ Parti siyasi liderlerinin 13 Kasım Terör saldırısı ile yasa dışı göç arasında doğrudan bağlantı kurmasına dair ifadelerle rastlanılırken diğer bir muhalif parti olan HDP siyasi liderinin açıklama metninde ise iktidarın göç politikasına yönelik herhangi bir eleştiri ifadesine rastlanılmamıştır. İktidar partisi AK Parti liderlerinin konuya ilişkin değerlendirmeleri ise teröristin ve yardım edenlerin tutuklanması üzerine olmuş, yasa dışı göç ve sınır güvenliliği konularından hiç bahsetmemişlerdir.

Sonuç olarak 13 Kasım’da gerçekleştirilen terör saldırısının failinin yasa dışı yollardan ülkeye giriş yapması ve ülkede kaçak bir şekilde yaşamını sürdürmesi göz önünde bulundurulduğunda terör eylemlerinde yasa dışı göçü bir araç olarak kullandığını söylemek mümkündür. Bu çerçevede yabancı uyruklu kişiler tarafından gerçekleştirilen terör saldırıları göç ve güvenlik arasındaki ilişkinin yeniden yorumlanmasında etkili olmuştur. Buna rağmen, Türkiye’deki siyasal parti liderlerinin bu konuda ortak bir görüş ve tutuma sahip olmaması, yasa dışı göçe ilişkin etkin bir ulusal güvenlik politikasının geliştirilmesinin önünde en büyük bir engellerden biridir. Bu nedenle çalışmanın bundan sonraki çalışmalarda daha kapsamlı bir analiz için örnek teşkil etmesi beklenmektedir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı:	Yazarlar, araştırmaya eşit oranda katkı sağladıklarını beyan etmişlerdir.
Destek ve Teşekkür Beyanı:	Yazarlar, teşekkür beyanında bulunmamışlardır.
Çatışma Beyanı:	Yazarlar, kendileri ve üçüncü taraflar açısından herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan etmişlerdir.
Etik Kurul Raporu Gerekliliği Beyanı:	Yazarlar, çalışma için Etik Kurul Raporu gerekliği bulunmadığını beyan etmişlerdir.
Sorumlu Editörler:	Prof. Dr. Hüseyin Özgür, Anadolu Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Yılmaz, Samsun Üniversitesi Arş. Gör. Atahan Demirkol, Afyon Kocatepe Üniversitesi

Kaynakça/References

- Akgül-Açıkmeşe, S. (2011). Algı mı, söylem mi? Kopenhag Okulu ve Yeni-Klasik Gerçekçilikte Güvenlik Tehditleri. *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 8 (30), ss. 43-73.
- CHP (2022). <https://chp.org.tr/haberler/chp-genel-baskani-kemal-kilicdaroglu-tbmm-chp-grup-toplantisinde-konustu-15-kasim-2022> (Erişim Tarihi:25.11.2022).
- Çağlayan, D. Y. (2009). *Yasadışı Göç ve Uluslararası Güvenliğe Etkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çelik, H., Baykal B. N. ve Kılıç Memur, H. N. (2020). Nitel Veri Analizi ve Temel İlkeleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 8 (1), ss. 379-406. Doi:10.14689/issn.2148-2624.1.8c.1s.16m
- Demir, C. K. (2019). *Terörizm ve Terörizmle Mücadele. Güvenlik Yazıları Serisi. No. 26*, https://trguvenlikportali.com/wp-content/uploads/2019/11/-TerorizmTerorizmleMucadele_CKDemir_v.1.pdf DOI: 10.13140/RG.2.2.18308.07045
- Dikçe, Ç. Ü. (2020). *Türkiye’de Siyasi Elitlerin Suriyeli Göçmenlere Yönelik Söylemlerinin Güvenlikleştirme Kuramı ile Analizi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Altınbaş Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eker, K. (2008). *Türkiye’de Yasa Dışı Göç Sorunu*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- EURONEWS (2022). <https://tr.euronews.com/2022/11/13/taksimde-patlama-beyoglundan-neler-yasandi-patlamayla-ilgili-neler-biliniyor>, (Erişim Tarihi: 06. 12. 2022).
- HDP (2022). <https://hdp.org.tr/tr/buldan-karanlik-planlarla-secim-surecini-dizayn-etme-cabalarına-asla-izn-vermeyecegiz/16880/> (Erişim Tarihi: 25.11. 2022).
- İYİ Parti (2022). <https://iyiparti.org.tr/turk-milleti-yeri-geldiginde-kahrolsun-duzen-diye-bilen-hurriyetine-asik-buyuk-bir-millettir> (Erişim Tarihi: 25.11.2022).
- Kaygusuz, D. (2021). Uluslararası İlişkilerde Göç Olgusu ve Göçün Güvenlikleştirilmesi. *Akademik Düşünce Dergisi*, 3, ss. 60-76.
- Kostas, S. (2017). Irregular vs Illegal Immigration: Setting the Definitions. An Overview of European Practice. *Slovak Ethnology*, (65), pp. 420-426.
- Köksal, I. S. (2021). *Türkiye’de Siyasi Partilerin Program ve Söylemlerindeki Göçmen ve Yabancılar Sorunu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Küçük, M. N. (2021). Göç-Güvenlik Bağlantısını Yeniden Düşünmek: Eleştirel Güvenlik Yaklaşımları: Özgürleşme ve Türkiye’deki Suriyeli Mülteciler. *Uluslararası İlişkiler*, 18 (69), ss. 3-28. DOI: 10.33458/uidergisi.777329
- Kyngäs, H., and Kaakinen, P. (2019). Deductive Content Analysis. Kyngäs, H., Mikkonen, K., and Kääriäinen, M. (Eds.). *The Application of Content Analysis in Nursing Science Research*, Cham: Switzerland: Springer Nature, pp. 23-30.
- Melek, G. ve Toker, H. (2016). 2016 Sultanahmet Terör Eylemi: Yerelin Küreselleşmesi. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 9 (3), ss. 178-203.
- MHP (2022). https://www.mhp.org.tr/htmldocs/mhp/5084/mhp/Milliyetci_Hareket_Partisi_Genel_Baskani_Sayin_Devlet_BAHCELININ_TBMM_Grup_Toplantisinde_yapmis_ olduklari_konusma_15_Kasim.htm 1 (Erişim Tarihi: 25.11. 2022).
- Nisan, F. ve Aksoy, P. G. (2017). Türkiye’deki Terör Olayları Çerçevesinde Ankara Patlamaları Üzerine Bir İçerik Analizi Çalışması. *TRT Akademi*, 2 (3), ss. 134-158.
- Olgun, C. K. (2008). Nitel Araştırmalarda İçerik Analizi Tekniği. *Sosyoloji Notları*, 4-5. Ankara, ss. 66-70.
- Öğülmüş, S. (1991). İçerik Çözümlemesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi (JFES)*, 24 (1), ss. 213-228.
- Perkowska, M. (2016). Illegal, Legal, Irregular or Regular: Who is the Incoming Foreigner? *Studies in Logic. Grammar and Rhetoric* 45 (58), pp. 187-197. DOI: 10.1515/slgr-2016-0024.

- Sallan-Gül, S. ve Kahya Nizam, Ö. (2021). Sosyal Bilimlerde İçerik ve Söylem Analizi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (42), ss. 181-198. <https://doi.org/10.30794/pausbed.803182>
- Sever, H. (2012). Sosyal Öğrenme Teorileri Işığında Yasadışı Göç ve Etkileri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (32), ss. 51-66.
- Singler, S. (2016). The Politics of Securitising Migration. *E-International Relations*, pp. 1-6. Erişim adresi: <https://www.e-ir.info/2016/07/12/the-politics-of-securitising-migration/> Erişim tarihi: 28.04.2023.
- TBMM (2022). <https://www.tbmm.gov.tr/Haber/Detay?Id=36bdd66e-1d8f-4b41-ba31-cc7ca70a0412> (Erişim Tarihi: 25.11. 2022).
- Ultan, M. Ö. (2016). *Avrupa Birliğinde Yasa Dışı Göçün Önlenmesi ve Ülke Uygulamaları*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ünlü, K. (2020). Suriyeliler ve Terör, <https://21yyte.org/tr/merkezler/islevsel-arastirma-merkezleri/suriyeliler-ve-teror> (Erişim Tarihi: 06.12.2022).
- Weber, R.P. (1990). *Basic Content Analysis Second Edition*. London: Sage Publications.
- Yolcu, T. (2018). Türkiye'deki Muhalefet Partilerinin Göç Sorununa Yaklaşımlarına Yönelik İçerik Analizi. *11. Kamu Yönetimi Sempozyumu*, 28-30 Eylül 2018.